

**TEZY OGÓLNE
na egzamin dyplomowy
dla kierunku TEOLOGIA**

1. Wiara Kościoła w Tajemnicę Trójcy Świętej
2. Jezus Chrystus – prawdziwy Bóg i prawdziwy Człowiek
3. Misterium paschalne Chrystusa
4. Duch Święty i Jego działanie w Kościele
5. Maryja – Matka Chrystusa i Kościoła
6. Stworzenie świata i człowieka przez Boga
7. Godność osoby ludzkiej i jej powołanie
8. Wiara, nadzieja i miłość jako cnoty teologalne
9. Grzech jako niewierność powołaniu Bożemu
10. Zło w świecie i chrześcijański sens cierpienia
11. Chrześcijańskie rozumienie sumienia i wolności
12. Życie wieczne człowieka
13. Natura i misja Kościoła Chrystusowego
14. Słowo Boże jako fundament życia Kościoła
15. Liturgia jako uświęcenie człowieka i uwielbienie Boga
16. Chrzest jako inicjacja życia chrześcijańskiego
17. Eucharystia – centrum życia Kościoła
18. Sakramentalny wymiar małżeństwa
19. Miłosierdzie Boże w nauce i praktyce Kościoła
20. Problem jedności Kościoła

**TEZY SZCZEGÓŁOWE
na egzamin dyplomowy dla kierunku **TEOLOGIA****

STARY TESTAMENT

1. Współczesna dyskusja na powstaniem Pięcioksięgu
2. Starotestamentalna teologia stworzenia
3. Idea wybrania i przymierza w Starym Testamencie
4. Koncepcja proroka i główne tematy teologiczne w profetyzmie
5. Pojęcie Dnia Jahwe w nauczaniu proroków i jego źródła
6. Prorockie wypowiedzi mesjańskie i ich kontekst historyczny
7. Koncepcje mądrości w literaturze mądrościowej
8. Dawid jako ideał władcy w historii deuteronomistycznej
9. Eschatologia ksiąg mądrościowych
10. Rola w kanonie i sposoby interpretacji Pieśni nad Pieśniami

NOWY TESTAMENT

1. Fakt synoptyczny i jego rozwiązanie
2. Najważniejsze etapy formowania Ewangelii
3. Ważniejsze naukowe metody egzegezy Nowego Testamentu
4. Najstarsza Ewangelia – Ewangelią Syna Bożego (Mk)
5. Patroteologia i eklezjologia Ewangelii Królestwa Niebieskiego (Mt)
6. Dwudzieło Łukasza (Łk, Dz) – Ewangelią Ducha Świętego
7. Najważniejsze tematy teologiczne Ewangelii umiłowanego ucznia (J)
8. Życie i działalność Apostoła Narodów
9. Literatura epistolarna Nowego Testamentu
10. Księga Apokalipsy i jej interpretacje

TEOLOGIA DOGMATYCZNA

1. Nowotestamentalne objawienie Trójcy Świętej
2. Mesjańska świadomość Jezusa Chrystusa
3. Soteriologiczny wymiar posłannictwa Jezusa Chrystusa
4. Maryja – święta „u początku i kresu”
5. Obraz i podobieństwo Boże w człowieku
6. Łaska Boża a wolność człowieka
7. Znamiona Kościoła
8. Hierarchiczny ustrój Kościoła a kolegialność w Kościele
9. Namaszczenie chorych jako sakrament „uzdrawiający”
10. Eschatologia indywidualna a eschatologia społeczna

TEOLOGIA FUNDAMENTALNA

1. Pojęcie Objawienia Bożego
2. Biblijne pojęcie cudu
3. Świadczenia historycznego istnienia Jezusa Chrystusa
4. Mesjańska świadomość Jezusa z Nazaretu
5. Zmartwychwstanie Jezusa – fundamentalna prawda wiary
6. Chrystusowe korzenie Kościoła
7. Apostołowie – fundament struktury Kościoła i sukcesji apostoelskiej
8. Prymat św. Piotra i sukcesja prymacjalna
9. Znaki autentyczności Kościoła
10. Stosunek Kościoła do sekt i grup religijnych

TEOLOGIA MORALNA

1. Główne postulaty etyki paulińskiej
2. Sumienie – miejsce spotkania człowieka z Bogiem
3. Struktura i przesłanki czynu ludzkiego
4. Grzech – natura i rodzaje
5. Współczesne zagrożenia w dziedzinie bioetyki
6. Dekalog a nowe prawo miłości
7. Godność życia ludzkiego
8. Świątowanie Dnia Pańskiego w nowych warunkach społecznych
9. Problem niewiary
10. Współczesne wyzwania w etyce seksualnej

TEOLOGIA DUCHOWOŚCI

1. Istota i formy wyrazu duchowości kapłańskiej
2. Podstawa i przejawy duchowości laikatu
3. Komplementarność duchowości stanów życia
4. Modlitwa – natura i jej rodzaje
5. Ascetyczno-mistyczny wymiar życia duchowego
6. Aktualizacja życia duchowego
7. Powołanie do świętości i sposoby jego realizacji
8. Duchowość małżeńska
9. Praca i odpoczynek – ich wymiar duchowy
10. Maryjny wymiar duchowości

TEOLOGIA PATRYSTYCZNA

1. Narodziny i rozwój patrystyki (podstawowe pojęcia, teksty, cel studium).
Patrystyka a patrologia
2. Teologia Ojców Apostolskich
3. Literatura apologetyczna II i III wieku
4. Pisarze łacińscy III wieku i ich eklezjologia
5. Początki i kierunki rozwoju życia monastycznego
6. Szkoły teologiczne: Aleksandria, Antiochia, Edessa, ośrodek rzymski
7. Ojcowie Kościoła oraz kontrowersje trynitarnie i chrystologiczne (IV i V w.)
8. Antropologia Ojców Kościoła: człowiek „imago Dei” i „similitudo Dei”
z uwzględnieniem polemiki pelagiańskiej
9. Katechumenat i katecheza w IV wieku na przykładzie św. Cyryla Jerozolimskiego
10. Św. Augustyn i jego teologia (Trójca Święta, Chrystus, Kościół, wolność i łaska)

HISTORIA KOŚCIOŁA

1. Prześladowanie Kościoła w Cesarstwie Rzymskim
2. Konflikt obrazoburczy w Kościele w latach 726-843
3. Przyczyna rozłamu w Kościele w 1054 r. i jego skutki
4. Wyprawy Krzyżowców do Ziemi Świętej
5. Franciszkanie, dominikanie, karmelici i jezuita (św. Ignacy Loyola i św. Franciszek Ksawery) – powstanie i początki rozwoju
6. Sobór Trydencki i jego znaczenie
7. Wpływ oświecenia na życie religijne
8. Sobór Watykański II i jego znaczenie dla Kościoła
9. Zarys historii Kościoła w Polsce
10. Ważniejsze wydarzenia z historii Kościoła na Pomorzu Zachodnim i Ziemi Lubuskiej

TEOLOGIA PASTORALNA

1. Teologiczne podstawy duszpasterstwa (chrystologiczne, pneumatologiczne, eklezjologiczne)
2. Podstawowe funkcje Kościoła
3. Podmiotowe zadania osób świeckich we współczesnym duszpasterstwie
4. Soborowa koncepcja „znaków czasu” w organizowaniu duszpasterstwa
5. Pluralizm społeczno-kulturowy wyzwaniem dla duszpasterstwa
6. Kierunki odnowy współczesnej parafii katolickiej
7. Kościelne grupy, wspólnoty i ruchy a odnowa Kościoła
8. Kryteria eklezjalności kościelnych zrzeszeń
9. Duszpasterski wymiar świętowania niedzieli
10. Urzeczywistnianie się Kościoła przez miłość. Diakonia a caritas

LITURGIKA

1. Sposoby obecności Chrystusa w liturgii
2. Rola Ducha Świętego w liturgii
3. Geneza chrześcijańskich świąt Paschy
4. Modlitwa eucharystyczna w liturgii rzymskiej
5. *Liturgia godzin* modlitwą Ludu Bożego
6. Eucharystia centrum świętowania niedzieli
7. Chrystocentryzm roku liturgicznego
8. Zgromadzenie jako podmiot celebracji liturgicznej
9. Kult Najświętszej Maryi Panny w liturgii
10. Zasady odnowy liturgicznej Soboru Watykańskiego II

TEOLOGIA PRZEPOWIADANIA

1. Słowo Boże w Piśmie Świętym
2. Słowo a sakrament
3. Przepowiadanie kościelne jako realizacja funkcji prorockiej
4. Definicja i elementy treściowe homilii
5. Podmiot przepowiadania
6. Teologiczne i komunikacyjne uwarunkowania skuteczności przepowiadania
7. Kazanie a homilia
8. Kompozycja homilii
9. Typologia przepowiadania
10. Od Biblii do homilii. Praca twórcza nad tekstem

KATECHETYKA

1. Katecheza przepowiadania orędzia zbawczego (kerygmatyczna)
2. Katecheza interpretacji problemów ludzkich (antropologiczna)
3. Ujęcie celów i zadań katechezy we współczesnych dokumentach Kościoła
4. Biblia w posłudze katechetycznej
5. Modele wychowania moralnego
6. Wychowanie do życia we wspólnocie Kościoła
7. Środowisko realizacji katechezy: szkoła, rodzina, parafia
8. Korelacja międzyprzedmiotowa i ścieżki edukacyjne
9. Formy aktywizacji w katechezie
10. Duszpasterstwo katechetyczne w parafii

PRAWO KANONICZNE

1. Prawotwórcza działalność Kościoła (źródła istnienia i formy prawa kanonicznego)
2. Tradycja kanoniczna (źródła poznania prawa kościelnego: *Corpus Iuris Canonici*, *CIC 1917*, *KPK 1983*)
3. Władza i organy zarządu (urzędy) w Kościele
4. Struktury synodalne i kolegialne w Kościele
5. Struktura organizacyjna Kościoła partykularnego
6. Parafie, proboszczowie i wikariusze parafialni
7. Życie sakramentalne w Kościele (oprócz małżeństwa)
8. Doktrynalno-kanoniczne postawy małżeństwa katolickiego
9. Kanoniczna koncepcja małżeństwa (zdolność, zgoda, forma)
10. Proces kanoniczny o nieważność małżeństwa

KATOLICKA NAUKA SPOŁECZNA

1. Istota, metoda i źródła katolickiej nauki społecznej
2. Społeczny wymiar Pisma Świętego
3. Okoliczności powstania i przesłanie encykliki papieża Leona XIII *Rerum novarum*
4. Kościół, świat społeczny i kultura w nauczaniu Soboru Watykańskiego II
5. Praca i przeciwdziałanie bezrobociu w nauczaniu społecznym Kościoła
6. Encykliki społeczne papieża Jana Pawła II: *Laborem exercens*, *Sollicitudo rei socialis* i *Centesimus annus*
7. Kapitalizm i wolny rynek w nauczaniu społecznym Kościoła
8. Wartości w polityce w nauczaniu papieża Benedykta XVI
9. Wymiary dobra wspólnego w filozofii i nauczaniu społecznym Kościoła (perspektywa porównawcza)
10. Integralny rozwój człowieka (braterstwo, ekologia, kultura spotkania) w nauczaniu społecznym papieża Franciszka

FILOZOFIA

1. Kierunki (koncepcje) filozoficzne
2. Najważniejsze koncepcje bytu
3. Trancendentalia
4. Dowody na istnienie Boga
5. Metafizyczna struktura człowieka
6. Relacje rozumu z wiarą
7. Koncepcje prawdy
8. Ewolucja a stworzenie
9. Człowiek jako osoba
10. Główne kierunki w etyce

PEDAGOGIKA

1. Dynamizmy rozwojowe w procesie wychowania
2. Relacja wychowawcza i dialog pedagogiczny
3. Współczesne teorie wychowania
4. Chrześcijańskie inspiracje w pedagogice
5. Wychowanie a kultura masowa
6. Edukacja religijna w szkole
7. Dynamika więzi rodzinnych
8. Style nauczania i cele kształcenia
9. Metody nauczania i zasady oceniania
10. Modele komunikacji społecznej

PSYCHOLOGIA PASTORALNA

1. Religijność a osobowość człowieka
2. Psychologiczne koncepcje człowieka
3. Przyczyna i skutki agresji
4. Proces poznawczy człowieka
5. Struktura i kształtowanie postaw
6. Procesy motywacyjne człowieka
7. Psychoprofilaktyka zagrożeń społecznych
8. Psychologiczna teoria uczenia się
9. Kryzys i konflikty psychologiczne
10. Psychologiczne aspekty rozmowy duszpasterskiej